

# Brzezińska, Jadwiga

---

## Pamięci prof. dr Pierre Julien (1921-2007), zasłużonego historyka farmacji

---

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 53/1, 213-215

---

2008

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.



*Jadwiga Brzezińska*  
Kołobrzeg

**PAMIĘCI PROF. DR PIERRE JULIEN (1921–2007),  
ZASŁUŻONEGO HISTORYKA FARMACJI**

W dniu 9 marca 2007 r. zmarł w Paryżu wybitny historyk farmacji, zaprzyjaźniony ze środowiskiem polskich historyków farmacji, prof. dr Pierre Julien.

Urodził się 8 sierpnia 1921 r. w okręgu Chartes, jako wnuk lekarza. Miał zainteresowania humanistyczne. Studiował w Paryżu historię, a także filozofię i prawo. Stopień dr fil. uzyskał na podstawie pracy z zakresu paleografii greckiej. Dalsze studia ukierunkował na historię farmacji i sztuki.

Pracę zawodową rozpoczął w 1947 r. jako nauczyciel Liceum Paryskiego. Następnie został zatrudniony jako pracownik naukowy Zakładu Starodruków Państwowego Archiwum i Biblioteki Paryskiej. W instytucji tej pracował aż do przejścia na emeryturę w 1986 r., przechodząc wszystkie stopnie kariery zawodowej aż do stanowiska dyrektora tej ważnej placówki naukowej.

Jego zainteresowania historią farmacji splotły się z działalnością społeczną w organizacjach zajmujących się historią farmacji. W 1947 r. został sekretarzem Francuskiego Towarzystwa Historii Farmacji, założonego w 1913 r. W 1958 r. został redaktorem „Revue d’ Histoire de la Pharmacie” periodyku tego Towarzystwa. Stanowisko to piastował do 1995 r., równocześnie będąc sekretarzem generalnym Francuskiego Towarzystwa Historii Farmacji. W 1997 r. otrzymał godność honorowego prezesa Francuskiego Towarzystwa Historii Farmacji.

Od 1965 r. brał udział we wszystkich kongresach krajowych i zagranicznych z zakresu historii farmacji, wygłaszając tam referaty. Podczas dwóch międzynarodowych kongresów historii farmacji w Paryżu był sekretarzem generalnym

tych kongresów. W latach 1971–1975 był wiceprzewodniczącym Międzynarodowego Towarzystwa Historii Farmacji.

W 1972 r. został wybrany do Międzynarodowej Akademii Historii Farmacji. Piastował tam funkcję sekretarza generalnego do 1989, a od 1989 do 1997 r. funkcję wiceprzewodniczącego Międzynarodowej Akademii Historii Farmacji. W 1997 r. otrzymał godność przewodniczącego honorowego Międzynarodowej Akademii Historii Farmacji. Od stycznia 1983 r. do 2004 r. był redaktorem naczelnym biuletynu Międzynarodowej Akademii Historii Farmacji „Communications aux membres de l’Academie Internationale d’Histoire de la Pharmacie” („Komunikaty członków Akademii Historii Farmacji”), które to pismo dociera do Polski.

Oprócz tego był członkiem rzeczywistym i honorowym licznych innych stowarzyszeń, m. in. członkiem Francuskiego Towarzystwa Historii Medycyny oraz Międzynarodowego Towarzystwa Historii Medycyny. Otrzymał godność członka honorowego Międzynarodowego Stowarzyszenia Historii Farmacji, Francuskiego Towarzystwa Historii Farmacji, Stowarzyszenia Historii Farmacji Beneluxu, Rumuńskiego Stowarzyszenia Historii Farmacji, Niemieckiego Stowarzyszenia Historii Farmacji, Szwajcarskiego Stowarzyszenia Historii Farmacji, Włoskiej Akademii Historii Farmacji oraz Collegium-Chemicum Pharmaceuticum Rzymu.

Był kawalerem Francuskiej Legii Honorowej oraz kawalerem Orderu narodowego Merite.

Za działalność naukową i społeczną z zakresu historii farmacji uzyskał różne odznaczenia międzynarodowe: medal Lauri del Palatino (1973), medal Urdanga (1981), medal Schelenza (1985), Prix Conci (1991), medal prof. Aleksandra Ionescu-Matiu (1992).

Jego publikacje poświęcone historii farmacji – to ok. 200 prac naukowych oraz ok. tysiąca notatek, artykułów, recenzji, nekrologów, sprawozdań, komunikatów i in. które były drukowane w „Revue d’Histoire de la Pharmacie”, Biuletynie Międzynarodowej Akademii Historii Farmacji, Aktach Kongresów Międzynarodowych i innych pismach.

Tematyka jego zainteresowań – to dzieje leków w aspekcie ekonomicznym i socjalnym, piśmiennictwo i wydawnictwa farmaceutyczne, sztuka i grafika we farmacji i medycynie, historia kultu i ikonografii św. Kosmy i Damiana, patronów farmacji i medycyny. Był kolekcjonerem wizerunków św. Kosmy i Damiana. Jego zbiór ikonografii z tej dziedziny liczył przeszło tysiąc rycin i jest największy na świecie. Ryciny te zbierał skrzętnie odwiedzając specjalnie w tym celu liczne kraje świata, m. in. Polskę.

Prof. Pierre Julien był także aktywnym członkiem kilku innych stowarzyszeń naukowych, m. in. Przyjaciół Franciszka Poulbota, Towarzystwa Archeologicznego, Francuskiego Towarzystwa Historycznego, Towarzystwa Historii i Sztuki

Starodruków. W tym ostatnim Towarzystwie pełnił funkcję wiceprzewodniczącego, napisał też wiele prac naukowych poświęconych zagadnieniom starodruków.

Prof. Pierre Julien był wielkim przyjacielem Polski i Polaków. Przyjaźnił się z prof. Wojciechem Roeske, którego gościł kilkakrotnie w swym domu. Brał udział w naszym symposium historii farmacji w Dobczycach-Krakowie w 1996 r. W tym czasie odwiedził prof. W. Roeske i za specjalnym pozwoleniem obejrzał szkatułkę-relikwiarz św. Kosmy i Damiana w kościele Mariackim w Krakowie. Prof. Pierre Julien prowadził ożywioną korespondencję z polskimi historykami farmacji, zamieścił nekrologi prof. W.W. Głowackiego, prof. W. Roeskego i dr L. Ekierta w Biuletynie Akademii Historii Farmacji, a także różne komunikaty z działalności polskich historyków farmacji.

Prof. Pierre Julien cieszył się ogromnym autorytetem naukowym we Francji, Europie i Ameryce. Był przy tym człowiekiem bardzo skromnym i nieśmiałym. Odznaczał się wielką kulturą osobistą, taktem, delikatnością i życzliwością dla ludzi. Był typem prawdziwego naukowca pochłoniętego pasją badawczą. Mając wielkie osiągnięcia badawcze, zdawał sobie sprawę z ogromu wiedzy, której nie może objąć umysł jednego człowieka. Praca naukowa pochłaniała go bez reszty do ostatnich chwil życia. Zostawił bardzo dużo dokumentów i prac rozpoczętych. Szkoda, że nie dane mu było wykorzystać w dalszym swym życiu zgromadzonego dorobku naukowego, wiedzy i doświadczenia badawczego.

Jesteśmy Mu wdzięczni za Jego przyjaźń i życzliwość dla Polski i polskich historyków farmacji.